

A 1879/tillväxt

Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee

**jäsenehdotusta
raja-aluekomiteoiden vahvistamisesta**

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa,

että Pohjoismaiden neuvosto ei jatka raja-aluekomiteoiden vahvistamista koskevan jäsenehdotuksen käsittelyä.

Taustaa

Raja-aluekomiteat ovat vuosien aikana vahvistaneet pohjoismaista yhteistyötä edistämällä Pohjoismaiden välisiä hankkeita, mikä on johtanut entistä suurempiin vaatimuksiin saada osallistua Pohjoismaiden neuvoston toimintaan.

Samalla todetaan, ettei raja-aluekomiteoiden määrärahoihin ole tehty indeksitarkistusta 10 vuoteen.

Hyvin toimivat raja-aluekomiteat ovat ehdottoman tärkeitä, jotta saadaan ylläpidettyä hyvä toimintataso ja tehtyä pohjoismaista yhteistyötä tunnetuksi eri alueilla.

Raja-aluekomiteat ovat myös lähin linkkimme paikallisiin ja alueellisiin yritysedustajiin ja poliitikkoihin, minkä vuoksi ne ovat Pohjoismaiden neuvoston priorisoimalle työlle ja tavoitteille tärkeitä.

Valiokunnan näkemykset

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta hyväksyi 29. kesäkuuta 2021 Pohjoismaiden ministerineuvoston aluekehityksen ja -suunnittelun yhteistyöohjelman 2021–2024.

Vaikka yhteistyöohjelma hyväksyttiin, valiokunnan jäsenet halusivat selvittää, toimivatko raja-aluekomiteoiden pohjoismaiseen yhteistyöhön liittyvä työ ja resurssit parhaalla mahdollisella tavalla.

Siksi valiokunta päätti jatkaa sosiaalidemokraattisen ryhmän tekemän raja-aluekomiteoiden työn arviointia koskevan ehdotuksen käsittelyä tarkoituksena kytkeä työ tiiviimmin Pohjoismaiden neuvoston pohjoismaista yhteistyötä koskeviin priorisointeihin.

Valiokunta antoi tämän vuoksi sihteeristölle tehtäväksi lähettää asianomaisille raja-aluekomiteoille lausuntopyyntö ja kutsua raja-aluekomiteoiden edustajia valiokunnan kokoukseen lisätietojen hankkimiseksi.

Yhdeksän kolmestatoista Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamasta raja-aluekomiteasta on vastannut lausuntopyyntöön.

Kysymykseen välttämättömänä pidettävästä nykyisestä toiminnasta, joka on samoilla linjoilla Pohjoismaiden neuvoston priorisointien kanssa, vastaajat ovat ilmoittaneet työskentelevänsä kahdeksalla yhdeksästä politiikan alasta.

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan politiikan alat, jotka liittyvät raja-aluekomiteoiden työhön:

Politiikan alat	Lukumäärä	Prosenttia
Elinkeinoelämä	9	100 %
Aluepolitiikka	9	100 %
Työmarkkinapolitiikka	8	89 %
Rajaesteet / vapaa liikkuvuus	8	89 %
Vihreä siirtymä	7	78 %
Energiapolitiikka	6	66 %
Liikennepolitiikka	6	66 %
Digitalisaatio	1	11 %
Talous- ja rahapolitiikka	0	0 %

Vastauksista käy ilmi, että korona ja rajojen sulkemiseen liittyvät luottamusongelmat ovat asioita, joita seitsemän raja-aluekomiteaa on priorisoinut työssään. Matkailuelinkeinoa/turismia on priorisoinut kuusi raja-aluekomiteaa yhdeksästä.

Kysymykseen siitä, mitä uutta toimintaa pidetään raja-alueiden näkökulmasta ja pohjoismaisesti merkityksellisimpänä pohjoismaisen vision kannalta, on neljä yhdeksästä vastaajasta peräänkuuluttanut komiteoiden, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston välisen yhteistyön lisäämistä. Tämän tarkoituksena olisi tehostaa työtä ja lisätä muutosvalmiutta tuleviin tarpeisiin.

Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektori on, samaan aikaan kun lausuntopyyntö lähetettiin raja-aluekomiteoille, arvioinut ulkopuolisen konsulttitoimiston (WSP ja Teknologinen instituutti) kanssa Pohjoismaiden raja-alueyhteistyötä ja laatinut ehdotuksen uudeksi yhteistoimintamalliksi.

Ehdotus uudeksi yhteistoimintamalliksi on toisin sanoen ulkopuolisen konsulttitoimiston toteuttama aluepolitiikan sektorin toimeksiannosta. Arviointi on ulkopuolisten konsulttien analyysi ja ehdotus, jota ehdotetaan aluepolitiikan

virkamieskomitean (ÄK-R) keskustelunaiheeksi. Arviointi ei siis ole merkki siitä, että tulevasta organisaatiosta tulee konsulttien ehdotuksen mukainen.

Valiokunnan toivoma arviointi on toisin sanoen tehty samanaikaisesti kun valiokunta on valmistellut mietintöä raja-aluekomiteoiden arvioinnista. Lausunnot sisältyvät arvioinnin tausta-aineistoon, joka on laadittu yhdessä raja-aluekomiteoiden kanssa. Valiokunnalle on tiedotettu asiasta.

Koska Pohjoismaiden ministerineuvoston arviointi on toteutettu, Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, ettei Pohjoismaiden neuvosto jatka jäsen ehdotuksen käsittelyä.

Ahvenanmaalla 29. kesäkuuta 2022

Anders Eriksson (ÅF)

Anna Vikström (S)

Freddy André Øvstegård (SV)

Karianne B. Bråthen (A)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Liv Kari Eskeland (H)

Orla Hav (S)

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Per Olav Tyldum (Sp)

Tor André Johnsen (FrP)